JUN 3 1919

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА“
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA“
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 29-го МАЯ 1919. Ч. 63. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, MAY 29, 1919. No. 63.

ЛЯШНЯ ЗАЙМАЄ ДАЛЬШЕ ГАЛИЦЬКУ УКРАЇНУ.

АЛІЯНТИ МАЛИ ПРИКАЗАТИ ПОЛЯКАМ ОПОРОЖНИТИ В ПРОТЯГУ 24 ГОДИН БОРИСЛАВ.

Польський сойм ухвалює „автономію“ для східної Галичини.

Мирова конференція годить ся признати російські протибольшевицькі правительства.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 28, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

АЛІЯНТИ МАЛИ ПРИКАЗАТИ ПОЛЯКАМ В ПРОТЯГУ 24 ГОДИН ОПОРОЖНИТИ БОРИСЛАВ.

ВІДЕНЬ, 27. мая. — Одержані вісти доносять, **що аліянти приказали Полякам опорожнити в протягу 24 годин Борислав, у східній Галичині.**

АМЕРИКАНСЬКИЙ І АНГЛІЙСЬКИЙ ПОСЛИ У ВАРШАВІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО НАСТУПУ.

ЛОНДОН, 27. мая. — **Американський і англійський посли у Варшаві запротестували проти наступу Поляків у східній Галичині,** як се доносить телеграма з Відня, яка надійшла дорогою через Копенгаґен до „Ексчендж Телеграф Ко.“.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ МЕНЬШЕ ПРИХИЛЬНО УСПОСОБЛЕНА СУПРОТИ ПОЛЬЩІ.

На се вплинули наступ Поляків проти Українців і погроми Жидів в Польщі.

ПАРИЖ, 25. мая. — Нині розійшла ся поголоска, що головна рада мирової конференції робить важні зміни в мировім договорі з Німеччиною щодо справи Данціґа (Ґданьска).

Непослух польського правительства, яке не сповнило жаданя головної ради, а іменно здержати воєнні операції проти Українців, і дальші погроми Жидів в Польщі мали, як доносять, нещасливі наслідки для Польщі в Парижи.

Премієр Падеревскі, довідавши ся, що головна рада мирової конференції є тепер меньше прихильно успособлена супроти Польщі ніж се було перед двома тижнями, спішить до Парижа; сподіють ся, що він вже нині туди прибуде.

НАСТУП ЛЯЦЬКОЇ ОРДИ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Ляхи дійшли в Галичині до Буга, здобуваючи Камінку Струмилову.

БАЗИЛЕЯ (Швайцарія), 25. мая. — Вісти з Варшави доносять, що польські війска осягнули нові успіхи у боротьбі проти Українців у східній Галичині, здобуваючи Камінку Струмилову, 40 кільометрів на північний схід від Львова.

Варшавська телеграма додає, що українська армія на боєвім фронті у східній Галичині зовсім здезорґанізована та що польські війска продовжають дальше свій наступ.

ПОЛЬСЬКИЙ СОЙМ УХВАЛЮЄ „АВТОНОМІЮ“ ДЛЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

„Автономія“ після рецепти звісного ворога Українців, ґр. Скарбка.

ПАРИЖ, 26. мая. — Польський сойм, як се доносить телеграма з Варшави, ухвалив одноголосно на внесенє ґр. Скарбка принципи автономії для східної Галичини, якої населенє складаєть ся в половині (?!) з Поляків, а в половині з Українців.

Як се доносить дальше телеграма, згадане рішенє, принятe після цілковитої побіди польських війск в Галичині, зістало принятe з радостию інтересованими державами, „яко доказ ліберальних почувань, якими є перенята нова польська република“.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ УКРАЇНЦЯМИ І ПОЛЯКАМИ У ВАРШАВІ.

Поляки домагають ся східної Галичини по лінію Тернопіль-Чернівці.

(Після кореспонденції Камерона Мекензі).

ВАРШАВА, 21. мая. — Переговори в справі розему з Українцями перенесено з боєвого фронту до Варшави. Полковник Курманович, шеф головного штабу армії ґен. Павленка, який стоїть під командою ґен. Петлюри, прибув нині пополудни до Варшави і розпочав сейчас конференцію з премієром Падеревским. Головний командант польських війск, ґен. Пілсудскі, має прибути також небавом, щоби взяти участь в нарадах.

Услівя, які мають бути предложені українським делеґатам, мають обіймати:

Безпроволочне спинене воєнних операцій.

Заступлене всіх німецьких і австрійських офіцирів в українській армії офіцирами польськими або аліянтськими.

Обсаджене польськими війсками всеї території по лінію, яка йде від місцевости в околиці Черновець до якоїсь місцевости на північ або на захід від Тернополя, то значить привернене польської границі з 1772 року, яка була перед поділом Польщі.

З огляду на те, що польські війска у своїм скорім наступі вже майже дійшли до сеї лінії, є ледви яка правдоподібність, щоби був якийсь спір щодо території. Треба надіяти ся, що взагалі не буде ніякого спору щодо поставлених услівий.

В першій мірі військовий триумф Поляків у східній Галичині є так цілковитий, що всякий спір був би зовсім злишний. По друге польський загал не має наміру бавити ся з українським проблємом, який після його переконаня зістав в протягу чотирох днів успішно розвязаний, підчас коли мирова конференція робила через чотири місяці даремні зусиля, щоби його розвязати.

В злуці з тим можна завважити, що одиноким домаганєм, яким аліянти переслідували Падеревского, було, щоби Поляки заперестали боротьбу з Українцями у східній Галичині. Тепер Падеревскі може зовсім сьміло повідомити мирову конференцію, що ся боротьба вже устала, хиба що коли він прибуде до Парижа, мировій конференції захочеть ся уговкати Польщу за повторенє тешинського епізоду в галицькім наступі.

Премієр Падеревскі не явив ся нині перед соймом, як сього всі надіяли ся. Він мав виїхати до Парижа нині вечером, але відїзд відложено на завтра. Головною причиною припізненя виїзду Падеревского є се, що парляментарні проводирі потребують більше часу на уложенє резолюції, яку Падеревскі має предложити мировій конференції. В резолюції, якої начерк є вже готовий, будуть містити ся, як се доносять варшавські часописи, домаганя Поляків, як плебісцит для тешинського округа, дальше буде згадка про новоздобуту територію у східній Галичині і будуть дані обітниці щодо повної автономії для національних меньшостий, які війдуть в склад нової Польщі. В резолюції буде містити ся також запереченє, неначе би Польща мала намір насильно забрати території, призначені Литовцям.

В хвилі наданя сеї телеграми проголошено скликанє засіданя сойму на завтра, на якім має бути ухвалена повисше наведена резолюция.

ВАРШАВА, 22. мая. — Премієра Падеревского повитав селянський (шляхтичів зі села — примітка складача) парлямент серед великої радости. Падеревскі виголосив просту і отверту промову, яка тривала всего пів години. Опісля промовляли з черги провідники правиці, центра і лівиці, всі три заявляючи ся за резолюцією, яка обіймає точки промови Падеревского, а яка була властиво заявою, що домаганя Польщі не є імперіялістичні та що вона формально годить ся на принципи нового сьвітового мира. Над сею резолюцією не буде голосувати ся на нинішнім вечірнім засіданю, але вона буде принята майже одноголосно завтра перед замкненєм засіданя.

Перед виголошенєм промови Падеревскі відбув довгу конференцію з Борисом Курдиновським, мировим делеґатом Українців. Посол ґен. Петлюри пропонував не лише заключенє розему, але утворенє дійсного союза з Польщею для оборони перед большевиками. До сього приневолили ґен. Петлюру безсумнівно невдача його власних війск і деморалізація на Україні.

У своїй промові в соймі премієр Падеревскі подав до відома, що одержав телеграму від президента Вілсона, який дав йому дозвіл ужити армію ґен. Галера проти большевиків. Він признав, що часть сеї армії була в дорозі до східної Галичини. Відтак відчитав письмо від президента чесько-словацької републики, проф. Масарика, який висловив добру волю і приязнь для Польщі і просить о скоре полагодженє тешинського спору. Падеревскі подав дальше до відома, що перший транспорт 2.000 тон американської бавовни находить ся в дорозі до Ґданьска.

Падеревскі заявив ся за переведенєм плебісциту на Литві, — „не тому, що сього аліянти домагають ся, але тому, що ми віримо в принцип самовизначеня“. Промову закінчив Падеревскі отсими словами:

„Коли я був в Парижи, боронячи наших домагань, мені лучало ся часто почути слова обжалуваня, що Польща є імперіялістична. Ми не є імперіялістами. Ми не хочемо заборів. Ми не ведемо імперіялістичної війни. Коли ми боремо ся, то боремо ся тому, щоби освободити народи і краї від большевизму і охоронити цілу західно-европейську цивілізацію перед варварством. Наша задача є нині тасама, що й 700 літ тому назад.

„Я не думаю, щоби аліянти хотіли повірити в очерненя і я вірю, що вони не відмовлять своєї дальшої помочи для Польщі. Вже дотепер вони зробили для нас богато, за що ми є зобовязані старати ся сповнити їх бажаня.

„Тоді, коли я був в Парижи і чув, що наші приятелі домагали ся від нас передівсім заперестаня війни з Українцями, я пійшов за голосом совісти і чести яко Поляк, який любить свою вітчину. Я відповів: Так. Ми сповнимо ваші бажаня і я зроблю все, що лежить в моїй силі, аби положити конець боротьбі між Поляками і Українцями“.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРЕМІЄР, ПАДЕРЕВСКІ, В ДОРОЗІ ДО ПАРИЖА.

По дорозі вступив відвідати проф. Масарика.

ПРАГА, 26. мая. — Польський премієр, Іґнац Ян Падеревскі, прибув тут нині в товаристві жінки, будучи в дорозі з Варшави до Парижа, завізваний туди в справі вияснення щодо польського наступу проти Українців.

Польського премієра приймив президент чесько-словацької републики, проф. Масарик.

—0—

ВІСТКА ПРО ЗЛУКУ ПЕТЛЮРИ З БОЛЬШЕВИКАМИ ЗАПЕРЕЧЕНА.

Ся вістка вийшла з Варшави в цїли оправданя польського наступу проти Українців.

БЕРНО (Швайцарія), 25. мая. — Недавне донесенє з Варшави, що ґенерал Петлюра, провідник української селянської армії, злучив ся з большевиками, є зовсім неправдиве, як се заявляє українське пресове бюро на підставі інформації, одержаних зі Станиславова.

Польське донесенє мало на цїли здескредитувати українське правительство перед аліянтами, щоби в сей спосіб оправдати наступ польських війск проти Українців.

СТАНОВИЩЕ БОЛЬШЕВИКІВ В ОДЕСІ НЕПЕВНЕ.

Бувший большевицький командант, ґен. Ґріґоріев, заявляє себе гетьманом України.

ЦАРГОРОД, 25. мая. — Положенє большевиків в Одесі є непевне. Большевики з великим поспіхом переводять реквізицію і накладають великі контрибуції. Їм грозить небезпека зі сторони армії ґен. Ґріґоріева, котрий зразу був українським, відтак большевицьким командантом війск, а тепер проголошуєть ся гетьманом України.

Ґен. Ґріґоріев, здобувши Єлисаветгород (в північній части херсонської ґубернії) допускаєть ся погромів проти Жидів і зближаєть ся до Одеси.

(Недавно була вістка, що українські війска в большевицькій армії ґен. Ґріґоріева підняли бунт і станули до боротьби проти російських большевиків).

РУМУНСЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕЙШЛИ ДО НАСТУПУ В БЕСАРАБІЇ.

Плянують загальний наступ проти большевицьких війск на Україні.

БАЗИЛЕЯ (Швайцарія), 24. мая. — Румунські війска в Бесарабії, які були приневолені большевиками до відвороту і заняли були оборонні становища, перейшли тепер до наступу.

До столиці Бесарабії, Кишинева, прибув французький ґенерал д'Есперей, командант аліянтських війск в полудневосхідній Европі, щоби відбути з румунським головним штабом нараду в справі уложеня плянів до загального наступу проти большевицьких війск на Україні.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 28, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ГОЛОВНА РАДА ГОДИТЬ СЯ ПРИЗНАТИ ПРАВИТЕЛЬСТВО АДМ. КОЛЧАКА.

Яко услівє поставлено йому скликанє установчих зборів і признанє новоутворених держав на території давної Росії.

ПАРИЖ, 26. мая. — Головна рада мирової конференції рішила признати услівно протибольшевицькі правительства адм. Колчака і ґен. Денікіна, як се доносить нинішна телеграма бюра Райтера.

Головна рада є готова їх признати під услівєм, коли ті правительства згодять ся скликати установчі збори і піддати ся постановам правдивих установчих зборів. Крім того вони мусять згодити ся на границї російської держави, які будуть визначені лїґою народів з огляду на новоутворені держави на території давної Росії.

Російські установчі збори мають рішити про будучу форму правительства для Росії.

Признанє протибольшевицьких правительств уможливить аліянтам дати їм поміч в боротьбі проти большевиків аж до часу скликаня установчих зборів. Головна рада не думає посилати війск на поміч адм. Колчакови і ґен. Денікінови, але засмотрити їх в оруже, амуніцію і гроші. Таксамо не буде вмішувати ся в справи народів неросійських держав, які повстали на території давної Росії.

НІМЕЦЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ПРЕДЛОЖИТЬ В ЧЕТВЕР ВІДПОВІДЬ ЩОДО МИРОВИХ УСЛІВИЙ.

Німці домагають ся плебісциту для всіх спірних територій і принятя Німеччини в члени лїґи народів з рівними правами.

БЕРЛІН, 27. мая. — Питанє, чи Німеччина підпише мировий договір, буде залежати від сього, чи аліянти і їх союзники згодять ся на домаганя Німеччини, яка жадає зарядженя плебісциту у всіх спірних територіях і принятя її в члени лїґи народів з рівними правами, що й другі члени.

Ті два услівя становлять головну підставу в німецькій відповіди, яку вже виготовила німецька мирова делеґація, а яка в протягу 36 годин буде предложена мировій конференції.

ГОЛОВНА РАДА В ОБОРОНІ ЖИДІВ.

Поставить відповідні застереженя в договорах з Польщею, Україною, Румунією і Юго-Славією.

ПАРИЖ, 27. мая. — На порученє головної ради мирової конференції окремий комітет знавців приготовляє артикули до договорів для новоутворених держав в цїли забезпеченя національних меньшостий, а передівсім Жидів, проти переслїдуваня раси, мови і релїґії, які доводять до неладу, заворушень і погромів.

Один з тих договорів, а іменно з Польщею, **є вже готовий.** Инші договори, як з Румунією, Чехо-Словаччиною, Юго-Славією і Україною, виготовляють ся.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 28, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Англійські кораблї бомбардують Петроґрад.

ЛОНДОН, 27. мая. — Бомбардованє Петроґраду з воєнних кораблїв викликало в місті переполох, як се доносить нинішна телеграма, яку одержала „Нюс Ейдженсі“.

Холить чутка, що залога Петроґраду складаєть ся з хінських, латиських і фінських червоних ґвардій.

Естонські війска здобули Псков.

ЛОНДОН, 26. мая. — Естонські війска здобули важну залізничу стацію, місто Псков, між Риґою а Петроґрадом, як се доносить телеграма з Ґельзінґфорсу.

Большевицькі війска розпочали відворот на північно-західнім фронті після невдачі, яку потерпіли у боротьбі з естонськими війсками.

Російська бездротна телеграма доносить, що большевицькі війска опорожнили Риґу, займаючи нові становища 7 миль на схід від міста.

Американські війска опорожнюють Архангельск.

ВАШІНҐТОН, 26. мая.—Американські війска опорожнюють боєвий фронт коло Арханґельска, як се доносять вісти з департаменту війни.

Між війсками, які перші опорожнили фронт, находить ся також ціла компанія 339-го полку, яка недавно піднесла була бунт, не хотячи відійти на боєвий фронт.

Большевики на Сибіри загрожують перерванєм зелїзниці.

ПАРИЖ, 26. мая. — Одержані вісти доносять, що большевицькі страйки і анархія становлять поважну небезпеку для комунікації на Сибіри, від якої є зависима доля адм. Колчака.

Становище Стівенса, голови міжаліянтської зелїзничої комісії на Сибіри, стало через те дуже трудне і неприємне.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 28, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Мадярські большевики віднесли побіду над Румунами.

КОПЕНГАГЕН, 26. мая. — Угорська головна команда доносить, що румунські війска на полудневий схід від Будапешту уступають в неладі назад, як се доносить бездротна телеграма з Будапешту.

Угорські війска майже зовсім знищили 61-тий румунський полк, зложений з трансильванських Румунів.

Угорське правительство освободило всіх закладників.

КОПЕНГАГЕН, 26. мая. — Урядовий звіт з Будапешту доносить, що савєтське правительство випустило на волю всіх закладників.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

НАША ДЕЛЄҐАЦІЯ В ПАРИЖИ.

(Спеціяльна кореспонденція У. Н. Комітету).

Париж, дня 15. цьвітня, 1919.

До У. Н. Комітету,
70 Fifth Ave., New York City.

Знаючи, як Українцї в Злучених Державах мусять нетерпеливо вижидати вістий від своєі делєґації, хочу сьогодня скористати з хвильки вільного часу і подати по змозї як найдокладнїйший звіт про нашу початкову працю в Парижи.

Сподіваю ся, що Ви вже одержали каблєґрами, які ми вислали з Парижа. Першу вислав конґресмен Геміл, зараз як ми прибули з Гавр до Парижа. Другу вислала мирова делєґація української републики, коли ми предложили свої поручаючі письма голові делєґації, д. Григорієви Сидоренкови. Третю депешу вислали ми оба з конґресменом Гемілом тиждень тому назад. Писати доси не мали ми змоги, бо весь час забрало нам обзнакомлене з відносинами і працею делєґації української републики в Парижи.

Наша подорож кораблем, як ми вже Вам телеґрафували, тривала замісць 8 днів 15 днів. Корабель „Еспань" пристанув був на три дни в Норфолк, Ва., для набору угля, якого не міг узяти в Ню Йорку з причини тодїшного страйку. Потім в часї подорожи счинилась буря, ізза якої наш приїзд до Франції так опізнив ся.

Ми висїли в пристани Гавр дня 3. цьвітня в добрім здоровлю. Окремий поїзд ждав на подорожних, що їм дорога була до Парижа. О 6-тій вечером ми виїхали з Гавр, а по півночи були вже в Парижи. Добре, що приятель конґресмена Геміла ще з корабля каблем зарезервував для нас нічліґ в готели, бо инакше —як казали нам— були би ми не дістали тоді нічліґу в цілім Парижи. Ми заїхали до готелю Четем, де ми заплатили по 60 франків за кімнату, хоч сей готель не належить до лїпших. За автомобіль від стації до готелю заплатили 16 франків, хоч то всего яких 10 хвиль ходу.

Рано, дня 4. цьвітня, я пійшов до проф. Ф. Савченка. Його не було дома, тож я тільки лишив свою візитку з адресою. Проф. Савченко прийшов до нас, до готелю, на другий день вечером. Він був дуже радий з нашого приїзду і сказав, що і **цїла делєґація нас дуже радо привитає.** Про склад делєґації він менї сказав таке: Цїла делєґація складаєть ся з 16 осіб: десятьох є з України, трох з Галичини, двох з Канади і він з Франції. Головою делєґації є Гр. Сидоренко. В делєґації є трох повновласників, а саме: Гр. Сидоренко, Ол. Шульгин і др. В. Панейко, а прочі се експерти і спеціялїсти. Представниками галицької України є: Панейко, Рудницький і Петрушевич. Дальше сказав д. Савченко, що голова делєґації заявив, що українська делєґація ще урядово не признана, але стоїть в неофіціяльних зносинах з комісіями мирової конференції. Д. Сидоренко мав розмову з президентом мирової конференції, Жоржом Клємансо, котрий заявив йому, що українська делєґація буде вислухана за два або три тижнї, коли прийде на чергу справа Росії. Голова української делєґації зложив також заяву, що **цїла делєґація вважає Злучені Держави за доброго приятеля українського народу,** та що теж мають надію, що делєґація від Українців із Злучених Держав буде дуже помічною в працях делєґації. Проф. Савченко сказав, що цїла делєґація української републики слїдила з повним вдоволенем за працею Українців в Злучених Державах, а спеціяльно інтересувала ся працею У. Н. Комітету. Вкінци він сказав, що сейчас порозуміє ть ся з д. Сидоренком, щоби уладити приняте нашої делєґації, на якім ми маємо вручити наші повновласти.

Дня 7. цьвітня проф. Савченко представив конґресмена Геміла і мене д. Сидоренкови в офісї делєґації. Ми вручили йому свої повновласти. Він прочитав їх із зацікавленем і щиро з нами привитав ся, а опісля звернув ся до нас горячими словами признаня за наш приїзд; запросив нас яко членів делєґації і вніс резолюцію, щоби делєґація вислала У. Н. Комітетови в Злучених Державах урядову подяку за прислане делєґації. Резолюцію приняла делєґація і її вислано каблем до У. Н. Комітету. Зокрема заявив д. Сидоренко, що вислане конґресмена Дж. А. Геміла було дуже щасливою гадкою, бо він може помогти богато для поінформованя американської делєґації про українські справи. Він також піддав гадку, щоби конґресмен приняв на себе обовязки правного дорадника делєґації. Ми відповіли на приняте зі щирим признанем, почім стали познакомлюватись з членами делєґації.

Дня 8. цьвітня був я і конґресмен Геміл на дуже важній конференції з американськими урядовими представниками. Вислїд конференції був дуже вдоволяючий.

Пополудни того дня ми явились в офісї делєґації, щоби пізнати методи праці і способи орґанізації. Нам делєґація поручила працю з Американцями, яку вона вважає за незвичайно важну.

По конференції для пізнаня орґанізації делєґації я мав розмову з д-ром В. Панейком, заступником голови делєґації і повновласником правительства галицької України. Се чоловік дуже інтеліґентний і дуже милий в поведеню. Він говорив менї про працю Галичан. Вони дуже богато помагали Українцям київським в орґанізаційній праці та у воєнних операціях. **Тепер галицькі Українцї мають 100.000-ну армію, яка не лише боронить свій край перед польським наїздом, але ще й помагає армії Петлюри в боротьбі проти большевиків.** Українцї з Волинї і з Поділя тримають з Галичанами.

Дня 10. цьвітня був я з д. Сидоренком, Панейком, Рудницьким і Петрушевичем на розмові з італійськими кореспондентами, які заступають найповажнїйші італійські дневники. Розмова вела ся по французьки і тут менї знанє французької мови стало в пригоді. Без знаня французької мови тут нераз буває доволї прикро. Італійські кореспонденти дуже цікавлять ся нашою справою і до визвольних змагань України ставлять ся дуже прихильно.

На другий день стрінув ся я з д. Ісаєвичем, котрий є моїм шкільним товаришем з Житоміра, столиці Волинї.

Він подав менї отсї близші інформації про членів делєґації української републики:

Урядовими представниками Директоріяту України є отсї:

Григорій Сидоренко, голова делєґації; по званю інжинїр; чоловік заможний, богато гроша видає на українські народні цїли; горячий патріот. Був він інжиніром копалень в Томску. В українськім правительстві був міністром комунїкації і заграничних справ. Є спосібним дипльоматом і в своїх працях невтомимий і щирий робітник. Не належить до жадної політичної партії.

Петро Дідушок, секретар делєґації; родом з Галичини, але протягом чотирох останних лїт жив на Україні і заступає Україну. Був заступником секретаря Українського Народного Союза, котрий підняв був революту проти Німців на Україні і створив Директоріят. Належить він до соціял-демократичної партії.

Олександер Шульгин — се старий український патріот; дуже діяльний чоловік. Був приватним доцентом петроґрадського університету; член Студентського Товариства й оснуватель українського виділу в університеті в Петроґраді. Був першим міністром заграничних справ України. Належить до партії соціялїстів-федералїстів.

Др. Василь Панейко, заступник голови делєґації. Родом з Галичини; був у Львові редактором часописи „Діло". З часу зорґанізованя Західної України є міністром заграничних справ сеї републики. Належить до галицької української народно-демократичної партії.

Борис Матюшенко, по званю лїкар; є міністром публичного здоровля. Належить до соціял-демократичної партії.

С. Зархі, по званю лїкар; Жид з України; належить до жидівської народної соціял-демократичної партії.

Дмитро Ісаєвич, родом з Волинї. Був членом У. Ц. Ради; головою мирової делєґації до переговорів з большевиками в Москві; був секретарем, а потім заступником голови Всеукраїнської Селянської Спілки; редактор „Народної Волї" з Киева, яка є орґаном сеї Спілки; співредактором часописи „Боротьба"; вибраний членом українських установчих зборів і всеросійських. Належить до партії українських соціялїстів-федералїстів.

Проф. Туган-Барановський помер в дорозї до Парижа. Був професором економії в університеті в Петроґраді.

Яко експерти приділені до делєґації української републики отсї:

Володимир Тимошенко, експерт в економічних справах. По званю був доцентом в економічнім інституті в Петроґраді. Большевики були його увязнили і хотїли розстріляти, але він утік перед смертию. Не належить до жадної партії.

Сергій Шелухин, се старша людина. Був членом ґенерального суду і сенату. Спеціялїст у праві й історії. З політичного переконаня соціялїст.

Полковник Колосовський, військовий аташе. Був членом ґенерального штабу перед революцією. Опісля став членом ґенерального штабу Петлюри і провадив воєнні операції проти большевиків.

До публїкаційної діяльности делєґації приділені отсї:

Макар Кушнїр, доцент петроґрадського університету. Був діяльним членом Українського Студентського Товариства; був членом У. Ц. Ради від її основаня; писав до часописий „Нова Рада" і „Трибуна". Є членом центрального комітету партії українських соціялїстів-федералїстів.

Др. Михайло Рудницький, родом з Галичини; скінчив львівський університет; студіював теж в сорбонськім університеті в Парижи; знавець української лїтератури і західно-европейських. також знавець мов; письменник. Не належить до жадної партії і політикою не займає ть ся.

Антін Петрушевич, заступник секретаря делєґації; родом з Галичини, син д-ра Евгена Петрушевича, президента Західної України.

Іван Петрушевич, заступник канадійських Українців, висланий з рамени Українського Горожанського Клюбу у Вінніпеґу. Родом з Галичини; студіював у львівськім університеті і скінчив торговельну академію в Празї. Жив перед війною довший час в Лондонї, де студіював кооперативний рух в Анґлії; опісля працював в Галичині для кооперативних спілок; був співробітником журнала „Іст Юропієн Рівю". До Канади прибув з початком війни. Там є секретарем і скарбником Української Фармерської Спілки у Вінніпеґу, Ман.

Осип Меґас, заступає також канадійських Українців з рамени У. Г. Клюбу у Вінніпеґу. Був він 12 лїт інспектором і орґанізатором українських шкіл в провінції Саскачеван, три роки був редактором ґазети „Новий Край" і „Канадійський Фармер"; брав участь в українській народній праці в Канадї. Писав до анґлїйських часописий. Родом з Галичини.

Федір Савченко, бувший професор в університеті в Петроґраді; викладав в університеті в Римі. Тепер є професором висшої промислово-торговельної школи в Парижи. Є головою Української Народної Ради у Франції і заступає Українців, що живуть у французькій републиці, між ними і українських жовнїрів, котрі воювали до революції на французькім фронті проти Німеччини.

Сподіваємо ся, що небаром приїде із Швайцарії українська технічна комісія, під проводом Чечеля, бувшого секретаря У. Ц. Ради. Секретар місії, Мирний, є в дорозї.

Зазначу, що д. Сидоренко приїхав до Парижа ще в січни, але прочі члени делєґації ледви три тижнї тому назад; значить — ми прибули саме в пору.

Дня 13. цьвітня мав я довшу розмову з проф. Савченком. Він передав менї телеґраму від о. Підгорецького для конґресмена Геміла. Він сказав менї також, що слїдить старанно за полїтикою американських Українців і додав, що дуже цінить полїтику У. Н. Комітетуу, який не робить політичних скоків, але іде сталою дорогою і поступає консеквентно.

Того дня уложили ми також спільний плян праці з конґресменом Гемілом.

Дня 14. цьвітня мав я розмову з д. Сидоренком. Він представив менї теперішне положенє на Україні, говорив про політику української мирової делєґації і подав свої гадки, яку спеціяльну працю повинна на себе переняти делєґація американських Українців. Розмова тривала дві години.

Делєґація — говорив д. Сидоренко — стараєть ся осягнути потрійну цїль: 1. Признанє независимости України аліянтами; 2. офіціяльне допущенє на мирову конференцію української делєґації; 3. одержанє від аліянтів технічної помочі для українського уряду.

На ділї, Україна була і є вже независимою. Вона має всї дані на независиме істнованє: відповідну орґанізацію, економічну підставу і народну сьвідомість. Вона вела безпощадну боротьбу проти наїзників: Німців і большевиків. У війнї з Україною Німеччина стратила 50.000 людий, лише в убитих. На Угорській Руси є 10.000 українських жовнїрів, що заняли сей край і змусили Чехів уступити ся відтам. Також і українську Буковину заняла наша армія.

Україна має 50 мілїонів населеня, а її границї простягають ся аж по Каспійське море. Естонцї, Латиші, Литовцї і Грузини горячо співділають з Українцями. Україна не потребує військової помочі; одинокою потребою є технічна поміч та достарченє фабричних виробів. Тут власне велика нагода для Злучених Держав. Селяни дуже ворожо ставлять ся до большевицтва, бо кождий селянин хоче мати свою власність.

В Америції найбільшим обовязком Українців є запізнати американську публику про змаганя України та про її слушні права.

Від себе можу сказати, що все йде красно й тїшимось, що ми приїхали сюди, бо ми прийшли з помочию українській справі в так критичнім моментї. Члени делєґації — всї визначні люди — живі, високо образовані, щирі патріоти, енерґічні і майстри свого фаху. Кождий з них є цїлою душею відданий справі і кождий є певний, що наша справа побідить, бо вона справедлива. Ми нічого більше не хочемо, лише справедливости і права самим рішати про свою долю. Всї працюємо разом і спільно; рамя об рамя; нема жадних ріжниць між нами; ми всї одної гадки і всї бажаємо тільки одного: — волї українському народови.

Житє тут дуже дороге, але стараємось жити як найдешевше. Ми здорові і бодрого духа.

Пересилаємо щирі желаня всїм членам У. Н. Комітету і цїлому українському загалови в Злучених Державах. Знаємо, що всї Українцї в Злучених Державах глядять на нашу працю, а нашим обовязком буде показати, що ми заслугуємо на се велике довірє, яким нас загал Українців в американській републицї надїлив, і сповнити їх бажаня.

Остаю з поздоровленем для всїх.

Др. Кирило Д. Білик.

ФРАНЦІЯ НА УСЛУГАХ БОЛЬШЕВИКІВ.

Трохи дивним може видати ся декому повисше твердженє. Для декого воно може видати ся навіть сьмішним, бо деж Франція, монархічна република, попирала би нинї большевиків, котрі не йдуть їй на руку.

Умисно французька република не попирає большевизму, а тимбільше большевиків. Франція, що правда, ходїла би в кождій хвилї здавити большевицтво в Московщинї. Вона стараєть ся не допустити до того, щоби се большевицтво поширювало ся на инші держави і краї. Се Франції треба признати. Однак признати також треба і те, що своєю протибольшевицькою політикою Франція більше причиняєть ся до зросту ніж до згнетеня большевизму. Кождий дипльоматичний підступ Франції, кождий її політичний виступ — се безпосередний спосіб строєня струни, на якій опісля большевики виграють свої композиції.

Франція приняла на себе невластиву місію. Побитє большевиків треба було поручити кому иншому. Широкий культурний сьвіт знає, що большевизм є страшною грозою для нього, але він знає також, що імперіялїстична і назадницька політика Франції є також грізною небезпекою для нього. Однак, підчас коли московська гроза ховаєть ся за поступовими кличами, то французька небезпека виразно відбиваєть ся в чорних поступках. І тому Франція не є всилї побити большевиків. І тому власне її місія не є властивою.

Большевизм, який убрав себе в рамки поступу, може побити лише держава поступова. Лише поступовими кличами і демократичним поступованем можна поконати большевицьку грозу. Назадництво тут є безсильне. Назадництво Франції ніяк не може бути противагою московському большевизмови. Большевизм може бути поконаний лише тими моральними силами, яких у Франції ще нинї нема, а се поступом і демократизмом. Лише поступ і демократизм зможуть побити большевизм. Всякі инші сили є безсильні. Навіть мілїтарна сила оказала ся доси заслабою.

Повернувши назад до теми і обстоюючи дальше своє твердженє, з жалем мусить ся признати, що одинока Франція стягнула большевизм на Україну. Коли би французьке правительство було послухало доброї ради американських і анґлійських політиків, нинї на Україні не було би большевизму. Нинї український нарід був би тїшив ся миром і спокоєм, ладом і порядком та відродженем. Він був би управляв свою рілю та спокійно будував свою державу. Та стало ся противно. І за нинїшну ситуацію на Україні мусить відповідати нїхто инший, лише французьке правительство.

Український нарід довіряв своїм провідникам. Він ішов за кождим їх покликом, клав всьо на жертвенник вітчини, аби лише в критичній годинї спасти себе і відроджену батьківщину від загибелї. Брудна німецька політика на Україні, кроваві розбої німецьких жовнїрів, засуди, убийства, вішаня, винищуванє цїлих осель разом з населенем при помочи трійливих ґазів — підорвали вчасти довірє широких мас до українських провідників. Нарід не хотів розуміти помилки українських лїдерів, котрі каяли ся опісля, що запросили собі на поміч облудну Німеччину; однак остаточно погодив ся був з фактом і рішив боронити свою свободу сам, не просячи в нїкого помочи.

Що-ж одначе стало ся? Прийшли на Україну непрошені гості, в особі панів Французів... Прийшли самі; їх нїхто не просив. Українські провідники противили ся присутности Французів на українській землї. Противили ся тому також Злучені Держави і Анґлія. Прибувши до Одеси, Французи виразно замаркували свою інтенцію помагати чорному духови, Денїкінови, котрий стояв уже в змові з бувшим самозванцем-гетьманом, Павлом Скоропадським, аби загорнути найперше цїлу Україну. Се зрозуміли українські провідники і протестували проти присутности Французів на Україні. На Французів обурив ся також український нарід, бо відразу спостеріґ свою небезпеку. І нарід слав протести до своїх провідників проти Французів, провідники протестували впрост до Французів і просили їх винести ся з України. Однак Французи не послухали домагань українського народу і таки постановили остати ся дальше на Україні. Український нарід, бачучи, що його протест не приносить йому бажаних наслїдків, почав поволи тратити довірє до своїх провідників. А сього большевикам лише було потрібно.

Нинї дві треті части України находять ся в руках московських большевиків. В тім заслуга французького правительства. Бо французьке правительство не лише помагало Денїкінови, але й воювало проти Петлюри і Винниченка; бо французьке правительство не лише забажало було не допустити на Україні до радикальних земельних і инших реформ, але, що найважнїйше, носило ся з гадкою ужити Україну яко бич проти Московщини, побити в Московщинї большевиків і насадити там царя, а відтак злучити Україну назад з Московщиною, віддаючи український нарід може раз навсе в царську неволю.

Отсе в деяких нарисах політика французького правительства. Такою політикою французьке правительство хотїло побити большевизм... Нинї правительство Франції має нагоду бачити наслїдки своєї нерозумної політики.

Слова подиву і признаня за витривалість мусимо виявити на сїм місци для сучасних українських провідників, котрі в такім критичнім положеню потрафлять не схибити з дороги своїх витичених цїлий.

Чи розуміє Франція те прикре положенє України? Чи предвиджує Франція наслїдки того положеня, в якім вона є головною виновницею? Під натиском великої сили і зелїзо гнеть ся, не то чоловік. Тому побоюватись треба, чи зможуть українські провідники удержатись надальше при курсї дотеперішної політики.

Український нарід поборює большевизм. Йому залежить більше на тім, аби прогнати його з України, ніж се лежить в інтересї Франції або кого иншого. Алеж ми бачимо, що та Франція, яка взяла на себе задачу побороти большевизм, бореть ся безпосередно або посередно проти Українців, котрі воюють з большевиками. Та Франція попирає імперіялїстичну політику Поляків, котрі нинї напали в дикий і підступний спосіб на Україну і загортають її західні окраїни. Чи попиранє польського імперіялїзму є боротьбою проти большевизму? Чи не доведе Франція своєю політикою до крайної розпуки ще й ту частину українського народу, котра нинї рядить сама собою, чи і не пхне її у вир анархії, яка окажеть ся ще може одиноким способом ратунку?

Поляки були і є найбільшими ворогами в очах українського народу. Боротьби проти них наш нарід нїколи не закине, аж доки не відбере свого. У своїй боротьбі наш нарід простить гріхи всїм иншим ворогам, подасть їм руку і вдарить на Ляха. Ми нїколи не зможемо погодити ся з тим, аби один клаптик української землї, хочби й найменьший, належав до Польщі. **(В)**

ЩЕ ОДНА НАГОДА.

(Донись з Ню Йорку).

Скільки то нинї говорить ся і пишеть ся про єдність, солїдарність, патріотизм!... Майже на кождім кроцї чуєте або читаєте: Дороґі Братя, Дороґі Земляки, Українцї, Братя і Сестри — хто годен почислити всї ті титули, яких в тїй цїли уживаєть ся? А все те нїщо инше, як спосіб, аби про се або про те подати до відома нашої української публики в Ню Йорку. І хоч як богато тих ріжних зазивів уживаєть ся, то все таки того замало. Замало тому, що майже нїколи не приносить воно 100% того результату, якого по нас можна сподївати ся.

Час прийшов, наспіла година!... Весь сьвіт звернув на нас очи!... А знаєте дуже добре, що так нас пишуть, як нас видять, значить: так про нас думають, як ми себе представляємо. Після того, що чужинцї у нас видять, судять нашу дозрілість і дозрілість нашого 40-мілїонового народу. І правда, було і є на що подивити ся!?... Що-ж у нас є? Де наші інституції, де наші школи, де наша торговля, і т. д., і т. д.?... Бодай не згадувати!

На цїлий Ню Йорк, найбільше місто в Америцї, на поверх 10.000 Українців, один Український Народний Дім. Один, кажу і пишу... одна українська інституція! Тай тую вороги готові серед білого дня руками розібрати. Таких домів, таких інституцій в Ню Йорку нам що найменьше десять потрібно.

І заряд тої одинокої української інституції в Ню Йорку працює днями і ночами, докладає всяких зусиль, аби вдержати її на ногах, як пристало. Попри тую однак працю заряд стараєть ся всїми силами зєднати Українців в Ню Йорку до тої інституції та поширити українське імя від одної границї міста до другої.

І от сими днями розійшла ся по всїй нюйорській Україні весела вістка, що ся одинока українська інституція зробила великий крок наперед. Праця заряду увінчала ся новим здобутком. На горі міста, при 72-гій улици під ч. 318, закуплено новий дім, який в найблизшім часї має стати ся другим Українським Народним Домом. Почин до сего кроку дала конечність, бо Українцї з гори міста, зорґанізовані в кілька товариств, не мали прямо де притулитись.

Легко то сказати: „закуплено новий дім", але не так легко виглядає та праця і заходи коло здійсненя тої ідеї. Чи пробував з вас хто купувати дім? Чи пригадує собі всї ті пригоди та клопоти, заки дїло довів до кінця? Як хто се знає, так нехай скаже тому, котрий сього не знає. Се вистане. А що робить ся, коли ще до того всього прилучать ся трудности фінансові?

В тїй то власне цїли, в тім напрямі, для тоїсамої ідеї, Українська Народна Громада устроює сего четверга, т. є. 29. мая 1919 р., в Bohemian National Home, 321 E. 73rd St., New York, N. Y., великий концерт, який буде заразом сьвятом отвореня нового дому. Програма дуже богата. Буде все, на що тільки Українцї можуть спромогти ся. Хто хоче докладнїйше про се знати, нехай слїдить за оголошенями в часописях або за програмами.

Українцї! Спішіть! Се Ваше дїло! Се Ваша хата! Се доказ нашої зрілости! Се Ваш обовязок! Щоб увеличити сю хвилю та заохотити Українців на горі міста до дальшої праці, всї нюйорські товариства повинні явити ся громадно з прапорами, можливо в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та улиця, і відти разом удати ся на місце призначеня.

Громадянин.

ВІДОЗВА ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ І УКРАЇНОК У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Дорогі Земляки!

„Американський Союз Штуки" (Art Alliance of America, 10 East 47th Street, New York, N. Y.) відзиває ся до Вас отсими словами:

„Як далеко Ви, Українці, є обізнані, заінтересовані або дійсно занятї в напрямі Ваших родимих штук красних? Все, що ми знаємо, то те, що Ви, прибувши до сего краю, відразу забрали ся до роботи, яка дає Вам щоденний хлїб, і тому неодному з Вас прийшло ся покинути занятє, яке саме собою не тільки для Вас, але і для цїлого суспільства могло бути дуже пожиточне й цікаве. Богато з Вас з певностию вміє виробляти дещо з дерева, вишивати на полотнї або на канві, або взагалі щось інтересного, що Вам серед дотеперішних обставин годі було показати.

„Коли так, то приносіть або пересилайте до офісу Українського Народного Дому, 217 East 6th Street, New York, N. Y., або до парохіяльного офісу, 22 East 7th Street, New York, N. Y., почавши від нинї до 21-го червня с. р., все те, що маєте дома з тих виробів. Ми устроюємо велику виставу в часї від 4—21. червня с. р., на якій Українці будуть мати свій відділ. Коли не маєте всего готового, так постарайте ся зробити се до згаданого часу. Нам дуже цікаво побачити Вашу працю. З одної сторони ми можемо від Вас дечого навчитись, а з другої сторони не одному з Вас може через се усьміхнути ся красша доля".

Тими словами відзиває ся до Вас „Американський Союз Штуки". Земляки! Та ми готові засипати всю виставу ріжнородними українськими вишивками, всякими ручними роботами чи то з дерева, пацьорків, шкіри, полотна або металю. Але треба до сего зараз забрати ся. Треба Вам знати, що на тій виставі будуть вироби всїх народностий, тому і ми не сьмієм лишитись позаду. Щоби з тої нагоди не скористав який Поляк і не похвалив ся гуцульським топірцем!

Імя кождого посилаючого буде записане, а на кожду пісьляріч видасть ся посьвідку. Річ ясна, що кожда річ буде в порядку звернена сейчас по виставі. Ану, жінки, хлопці та дівчата, возьміть ту справу в свої руки. Американці дотепер навіть не вірили, що наші дівчата вміють ручно вишивати. Нехай вони від нас навчать ся!

Віримо, що кождий з Вас має щось цікавого і радо віддасть се на виставу.

Дякуємо з гори!

Український Народний Комітет.

ВИСТУП П. М. ЗАЗУЛЯКА НА МАНІФЕСТАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ.

(Дописъ).

Пан Михайло Зазуляк своїм сольовим співом на маніфестації чотирох народностий, яка відбула ся минулої недїлї в Карнеґі Гол, прикрасив усї концертові точки і надав українському виступови найвизначнїйший характер. Після опінії фахових музиків і найвизначнїйших американських критиків, котрі одушевляють ся українською музою, у п. Зазуляка є визначний талан, чарующий, принадний барітоновий голос, який захоплює нїжною сентиментальностию та порушує чутє й цїле єство чоловіка.

Наперед відспівав сей український артист „Вже воскресла Україна" з таким перенятєм, що видно було сльози в очах неодного Українця — бути може, що під враженєм великої історичної хвилї, під настроєм поважного моменту, який якраз відбував ся у названій висше галї, та під впливом теперішних кровавих подій на Україні. Вся авдиторія (пять тисяч людий) підчас співаня нашого народового народного гимну торжественно стояла.

Не меньше враженє і велике одушевленє викликало енергічне і з великим чутєм та вервою відспіване „Сьвято в Чигиринї" („Гетьмани, гетьмани"). Довготривалі оплески запаленої публики змусили нашого майстра музи відспівати ще один кусень, а саме відому всїм „Марселєзу" (сей прекрасний французький гимн п. Зазуляк відспівав по французьки), підчас виконаня котрої публика теж стояла.

Нашому дорогому молодому артистови належить ся вдячність і горяче признанє за виступ, яким він звеличив се пропамятне сьвято, а українську пісню-арію так додатно представив перед чужинцями. Треба лише побажати, щоб Українці зрозуміли значінє такого генїя, як п. М. Зазуляк, та поперли його змаганя. Се було би найкрасшою обопільною нагородою на будуче.

Онуфрій Ковальський.

ВІЧЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО КОМІТЕТУ В НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

(Дописъ).

Дня 18. с. м. пополудни зібрала ся в парохіяльній гали спора громада людий. Чоловік, необізнаний з місцевими обставинами, подумав би, що щирі Українці так радо поспішили на поклик місцевого Українського Народного Комітету. Правда, були там і Українці, однак більшість становила большевицька збиранина, яка рекрутувала ся майже зі всїх народностий в тій малій місцевости. Примандкала тая „божа птич", аби, мовляв, сповнити свое русофільське апостольство.

І як то колись, в камінній добі, приготовляв ся чоловік до нападу на дикого зьвіра, так приготовила ся тая „безобразна товпа" на віче. Віче, після їх поняття, се щось подібне до погрому. І до чогож вона більше здібна? Сим разом однак їх приготованя були зовсїм злишні. Наш нарід, річ ясна, трохи більше просьвічений, постановив зігнорувати всякі їх атаки. Подумав собі кождий: чому менї і сего модерного русофільства не перенести? І непрошеним гостям позволено навіть вибрати свого патентованого предсїдателя. І о чудо! Нюйорський бесїдник, відпоручник Укр. Нар. Комітету, мов двосїчним мечем впялив ся в саме серце їх власних справ. Він думав, що той що наймеьше буде за привернєнєм царя, або поставленєм другого, а він, мов наперекір, і про націоналізацію і соціялїзацію і про большевизм і демократію. Тай не було що критикувати. Але щоби бути горою, хоть би по кістках рідного батька, так не можна на всьо згодитись. Всї закиди вийшли великою нісенїтницею. Сим разом „вольная птич" не висилала правдивих орангутанів з правдивих канадійських лїсів.

Але і для Українців не пійшла наука в ліс. Нарід переконав ся, що з большевиками нема иншої аргументації, хиба при музиці машинових ґверів. Се наочно переконало кождого чесного чоловіка, а найлїпше українську громаду в Ню Гейвен. Пізнала вона, що мотлох мотлохом, а з мотлохом по людськи поступати годі.

Українці в Ню Гейвен постановили при найблизшій нагоді знова скликати віче, але трохи лїпше приготовитись і не дати „мотлохови" приступу. Я бажаю їм як найбільшого успіху. Ненька Україна їм сего не забуде, а вони про неї не забувають.

Присутний.

ПРОМІНЬ ЖИТЯ.

Перші Іспанські переселенці чули від Індіян, що істнують десь там лучі житя; се значить таке жерело, котрого вода має ся власність, що хто її напєть ся, буде вічно жити. Розуміється ся, що подібних лучів нїколи не найшли з тої причини, що такі нїколи не істнували. В теперішних часах люди в подібні проповідки не вірять. Тепер уживають ліків в цїли захованя здоровля. Против жолудкових недугам поручають ся широко-звісне і улюблене Лїчниче Гірке Вино, котре вироблює

MICHAEL BOSAK CO.,
431 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Як не споживаєте їду з добрим смаком і добрим ужитком, попробуйте се вино. Пишіть до згаданої фірми, або купуйте Босакове Лїчниче Гірке Вино в аптиках або в декотрих склепах. Цїна: фляшка $1.25, 6 фляшок $6.50, 12 фляшок $12.00.

9.000 ШПИТАЛІВ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В Злучених Державах є тепер близько 9.000 інституцій для опіки над хорими і немічними, з приблизно 869.000 лїжок для пацієнтів. В пересїчний день в усїх тих шпиталях пробуває звиш 1,250.000 осіб, включаючи в те число хорих, лїкарів, сестер і шпитальну службу. На протязї одного року лїчать у них яких 8,000.000 мущин, женщин і дїтий. Річно видаєть ся приблизно 750 міліонів долярів на їх удержане, засоби, медицини і нові будови.

Не цїлих 50 лїт тому, в 1873 роцї було лише 149 шпиталїв з 35.000 лїжками. І з того числа 55 шпиталїв з 17.000 лїжками були призначені для умово хорих, 43 з 12.000 лїжками були удержувані містами для бідних і лише 51 з 6.000 лїжками для всїх недужих, здебільша церковні шпиталї.

Тепер сам стейт Ню Йорк має 768 шпиталїв і 105.000 лїжок, Пенсильвенія 640 шпиталїв і 58.000 лїжок, Масачусетс 505 шпиталїв і 43.000 лїжок, Ілїнойс 435 шпиталїв і 48.000 лїжок, Каліфорнія 473 шпиталїв і 32.000 лїжок.

НОВІСТЬ! УКРАЇНЦІ БРУКЛИНА І ОКОЛИЦІ, НОВІСТЬ!

Заходом Укр. Тов. Просьвіта в Бруклинї, Н. Й.

відограєсь пораз перший

В СУБОТУ, 31. МАЯ 1919 Р.

в McCADDIN THEATRE HALL, (близько Віліямсбург моста)

драма в 5-ти актах під назвою

БУРЛАКА

ОСОБИ ДІЄВІ:

Михайло Михайлович, старшина .... т. В. Собуцький
Омелян Григорович, писар .... т. А. Поліщук
Сидір, прибічник старшини .... т. І. Флінта
Петро .... т. Я. Корицький
Дїд .... т. В. Фидина
Семен, селянин .... т. Т. Трач
Микола, селянин ...... т. М. Шиманський
Павло, селянин .... т. Р. Паздрій
І-ий чоловік .... т. М. Федоренко
ІІ-гий чоловік .... т. П. Шалак
ІІІ-тий чоловік .... т. Т. Матущак
Провожатий .... т. С. Зароба
Опанас Бурлака .... т. Ф. Маріяш
Олекса, парубок молодий .... т. І. Побідинський
Галя, Олексина молода .... т-ка А. Рубінівна
Олена, сестра Олекси .... т-ка М. Шалакова
Приська, жінка Петрова .... т-ка М. Салюківна
Гершко, жид ...... т. М. Шиманський
Почтар ...... т. Ю. Тарнопольський
Громадяни, десятники, парубки і дївчата.

Режісер: **т. А. Поліщук.**

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ ТАНЦЇ.

63-64 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

Заходом Українського Нар. Комітету при співучасти хору ім. Лисенка

— відбудесь —

КОНЦЕРТ І БАЛЬ

ТА ФАНТОВА ЛЬОТЕРІЯ

ДНЯ 30. МАЯ 1919 Р.

(на „Декорейшен Дей")

в „Меркантіл Гол", 849 Норт Френклін Стріт.

Початок точно о годині 7-ій вечером.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ ДО РАНА.

Вступ: Перші крісла 50 ц., прочі 35 ц.

Українці! Кому мила Вільна Україна, той повинен доложити всїх старань, щоб помочи українській справі. Тепер або нїколи вирвемось з ярма, длятого не спати, а дїлати.

Український Народний Комітет устроюючи отсей вечер забави запрашає всї організації та всїх Українців до участи, бо дохід призначений на оборону Галичини.

Позаяк се є американське сьвято, а слїдуючий день, в суботу, всї фабрики не будуть працювали, длятого кождий зможе забавитись при гарних українських піснях, великій орхестрі, добірних напитках та перекусї, а притім кождий виграє гарну річ на фантовій льотерії. 63

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З НЮ ЙОРКУ, ПОЗІР!

Заходом тов. „Вільність" в Америці, від. 172 У. Н. Союза

— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 31. МАЯ 1919 Р.

в Укр. Народнім, Домі, 217 Іст 6-та ул., Ню Йорк, Н. Й.

Початок точно о годині 7.30 вечером.

ВСТУП 35 ЦНТ. ВРАЗ З ГЕТЧЕКОМ.

Отсим тов „Вільність в Америці" запрошує всї Хвальні Товариства і Братства в околиці Ню Йорку, щоби прибули громадно на сю забаву.

Тов. „Вільність в Америці" є організацією бенефітовою. 63-64

Рівнож будемо принимати на сїм бали нових членів без вступного, а також через 3 слїдуючих місяців: червень, липень і серпень. Місячна вкладка виносить 50 ц., вразї недуги член побирає тижнево 6 дол. бенефіту, а на случай смерти члена виплачує товариство 100 дол. на похорон. Взиваємо всїх Українців, котрі еще не належать до жадних організацій, хай приходять громадно і вступають під наш синьо-жовтий прапор. Організуйте ся, бо в організації сила.

ЯК ЗАПОРОЖСЬКІ КОЗАКИ СТАЛИ ПОЛЯКАМИ.

Польська ґазета „Телеграм Цодзенни" так пише про кубаньських козаків:

„Кубанські козаки, се потомки польських козаків на Запорожу (отже Запороже було польське), котрих цариця Катерина в 1789 році за невірність проти Росії переселила над ріку Кубань, а на їх місце наслала російських козаків з Дону. Часть запорожських козаків загнали аж над ріку Урал, де вони до нині задержали свої звичаї і язик малоруський. Кубанські козаки таксамо затримали в звичайнім розговорі малоруський язик і українські звичаї".

Коли на таке сходить, то завтра можемо почути, що Жидів черз Червоне море переводив Поляк „мойжешевего визнаня", іменем Мойжеш; що єгипетські піраміди будували, польські фараони; що першими астрономами на сьвіті були вавилонські Поляки.

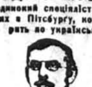
Не зашкодить на сїм місци згадати, що така фабрикація Поляків не нинїшна. Курокого, японського героя з російсько-японської війни, зробили вони були також Поляком. Подібна честь дістала ся була папі римському перед кількома лїтами. А підчас теперішної війни Поляком став був німецький ґенерал Фон дер Ґольц, а також американський мільонер Шваб. А в цьвітни 1919 р. на Поляків перехрещено запорожських козаків.

Та вже найчуднїйше нам нині, що се за порода людий були ті польські козаки на Запорожу, яких потомки доси задержали свою давну польську культуру — себто „малоруський язик і українські звичаї".

До сього треба було ще додати: „і православну віру", а тоді вже булиб вони Поляками від ніг до голови.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специаліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре специаліст недуг мужеських, котрий усе свое знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ. Кожда пачка має напись (MIDY). Уникайте підробів.

АДВОКАТ
OTTO H. DROEGE

уділяє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 4-тої до 7-ої пополудни, а в неділї від год. 10-ої до 1-ої в полудни в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
320 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 8968.

Найліпша нагода для робітників і ремісників у великім фабричнім місті

PLAINFIELD, N. J.

Місто має 35,000 мешканців, 26 фабрик 45 минут їзди від Ню Йорку.

$400 вплати і сплата як рент по $15 місячно дасть Вам новий дім з 5 кімнатами всіма містовими урядженями, курник і 2 акри найліпшої землі під огородовину, також сталу і добру платню. Сї посілости находять ся 7 минут ходу від стацїї зелізничої в Плейнфілд, 4 блоки від кари, яка іде до Нюарку і Бавнд Брук, 10 минут до школи і костела. Приймаю Ліберти Бонди за повну готівку. Прошу зголосити ся в робочий день, межи 10. і 12, а в неділю межи 9. і 10. год. і не тратьте часу на писане листів. 59-64

L. J. KIERZNICKI, Dep. C,
9 Church St., New York

ЕКСТРА! КУРЦЇ! ЕКСТРА!

ВІДУЧИМО КУРИТИ КОЖДОГО В 10 ГОДИНАХ. 52ч63

Перестаньте курити. Увільніть ся з страшних обіймів налогового куреня.

Не збогачуйте тютюнового тросту. Яка користь для вас подумайте самі — вонпє вам з уст, кашляєте, дістаєте дихавицю, робите з носа комин, впадаєте в сухоти, а які страшні наслідки — смерть. Подумайте поки сще час, щоби не було колись за пізно. Ми вас вилічимо в протягу від 10 до 12 годин нашою найновійшою методою (способом). Не робить ріжницї хто що курить, файку, цигара, цигаретки, цю-тобеку, або як много хто курить. Найбільшого налогового курця в сьвітї відучимо курити раз на все в 10 годинах, нашим найновійшим способом, котрий тисячі курцїв урятував від смерти. Пришліть 25 цнт. сріблом, або стемпсами на пораду до:

WILLIAMS PHARMACAL CO.,
2016 W. Erie Street, Chicago, Ill.

СТІЙ

ТЕПЕР ЯКРАЗ ПОРА

прочистити Вашу систему. Проженіть бакцилї інфлюенци і другі шкідливі кровні трійла.

БОЛГАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ

чистить кров, скріпляє печінку, відсьвіжує нирки, чистить кишки і управильнює жолудок. Продаєсь у всіх аптиках або дістанете почтою, оплачено, велику $1.25 родинну коробку, яку вишлеть Вам за $1.00, або 6 коробок за $5.00. Адреса: 62-64

MARVEL PRODUCTS CO.,
29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

НЕДУЖІ ЛЮДИ ЧИТАЙТЕ!

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

Коли Ви завелись в осягненю помочи і есьте знеохочені, то не тратьте надії а зголосіть ся ще нині по мою опінію і пораду даром.

Я перебував 20-літну повну успіхів практику в медицині і лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг особливо у мущин. Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами кождого разу як Ви прийдете.

ВДОВОЛЕНИЙ ПАЦІЄНТ ПИШЕ:

„Я висловлюю мою щиру подяку д-рови Мессекови за його успішне лїчене. Я втратив всю надію і в безнадійній розпуці хотів відобрати собі жите. Др. Мессек по коротким лїченю привернув менї здоровле в чудовий спосіб. Я тепер чуюсь зовсім добре і сильно і я тут зовсім безінтересовно висловлюю мою подяку і поручаю доктора Мессека всім моїм родимцям, котрі є доткнені недугою. 91—9—

(Підпис) ЙОСИФ ГАЙОВСЬКИЙ, Moore St., Philadelphia, Pa.

НЕДУГИ ОРҐАНІВ:

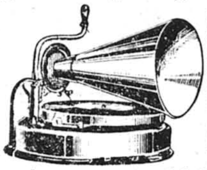
серця, легких, жолудка, утроби, нирок як і нервів, скіри і крови, можуть бути лїчені при приміненю ЕЛЄКТРО-МЕДИЧНОЇ методи, яка заключає лїчничу силу так медичну як і електричну, поодиноко або в приміненю обох.

Я звертаюсь до всіх людий терплячих на хроїчні або зложені недуги. Коли Ви є діткнені недугою **порадтесь мене сейчас.** Мене не зражує Ваш скептицизм ані троха; се говорять і другі мої пацієнти; однак я підіймаюсь найтяжших, зложеним довготревалим випадкам. Літа мого досьвіду в лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг дають менї спромогу лїчити Вас науковим електро-медичним способом, який дав поміч в случаях, де другі недописали. **ПОРАДА ДАРОМ.**

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ГОДИНИ УРЯДОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер.
В неділї від 10. рано до 1. попол. лише.

ДАРОМ! ДЛЯ КОЖДОГО ФОНОҐРАФ. ДАРОМ!

Лише подумайте що за радість Ви осягнете посідаючи Фоноґраф у Вашій хатї. Сей фоноґраф є дуже сильно збудований і є гарно викінчений. Ви можете забавити ним свою родину і приятелїв без ніяких коштів. В тім самім часї будете мати нагоду вивчитись співати, танцювати і грати на всякого рода інструментах, бо сей фоноґраф грає так чисто, як би самі артисти співали і грали перед Вами. Пощо отже видавати споро гроша на дорогоцінні фоноґрафи, коли той фоноґраф є так добрий як другі дорогі машини. Сї фоноґрафи продавано по високих цїнах, однак тепер дамо сї цїнні фоноґрафи кождому лише через 30 днів ЗОВСІМ ДАРОМ, як Ви пришлете нам замовлене на **Gold Filled Watch,** який описуємо понизше.

Сей годинник є сильного виробу і гарно оброблений в артистичні прикраси і має позолочувану коверту. Механізм є зроблений з найліпшої стали і нїклю, має 2 каменїв, є так добре урегульований, що він нїколи не іде за скоро анї за поволи і се є причиною, що сї годинники носять механїки і кондуктори, котрі є залежні від докладного часу. Не робить ріжницї де Ви купили би годинник, бо ліпшого як сей не купите за $30.00. Сї годинники звичайно продають ся по $25.00 і висше, однак ми продамо їх за $9.95 по фабричній цїнї лише через 30 днів а в додатку дамо повисше згаданий фоноґраф ЗОВСІМ ДАРОМ.

УВАГА: Коли Ви витнете се оголошене і пришлете нам сейчас враз з замовленем на сей годинник, то дістанете Фоноґраф і 5 рекордів і 100 шпильок, ЗОВСІМ ДАРОМ. Ми не жадаємо гроший згори, лише напишіть Ваше імя і адресу читко і залучіть $1.00 на депозит а решту можете заплатити, коли сї річи зістануть Вам доручені до хати. Не зволїкайте скористати з сеї нагоди, яка є перед Вами, бо така друга нагода не буде нїколи. Пишіть нині до: 63ч66

EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Ave., Dept. 910, CHICAGO, ILL.

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ.

ПРОБНА ОФЕРТА: Пішліть 30 цнт. на **мужеський пасок** або 40 цнт. на **женський пасок на оплачене пересилки і т. п.** Заплатіть **$3.98 депозит** при відборі з почти. Зачніть уживати сейчас і носіть пасок як вказано через **60 днів,** а коли опісля будете з него **цїлковито вдоволені** і щасливі з чудової поправи Вашого здоровля; коли Ваше серце запалає вдячностию і Ви побачите, що мій пасок зробив Вам більше добра ніж всї медикалії і лїкарська опіка, якій Ви колинебудь піддавали ся, тоді зобовяжіть ся поручувати сї паски своїм знакомим. Коли однак будете невдоволені при кінци 60-ох днів, тоді, зверніть пасок сейчас, **а по сїм я зверну Вам скоро Ваші $3.98.** Се моя ґаранція. Коли Ви маєте ревматизм, сціятику, невральґію, параліж, катар, астму, запалене горла, нервовість, спазму, диспепсію, нестравність, болї голови, безсонність, слабість в крижах, гемороїди, запір, скрофули, опухнене, дрощі, водяну пухлину, недуги нирок і утроби, ослаблені орґани, і всякі инші долегливости, то я радо дам Вам на двомісячну пробу славний **Powerful Electric Belt.** Чому ждати погіршеня? Чи Вам лїкарі не говорили, що **вплив електрики відчуваєсь сейчас по ужитю?** Адресуйте: 59ч—

A. P. OWENS, Dept. E., 152 W. 14th St., NEW YORK, N. Y

Що Вас болить? Сей Апарат Вас вилїчить в протягу кількох тижнїв, за **ЩО ҐВАРАНТУЄМО!** Медичний Апарат се є найславнїйший лїк у сьвітї, той апарат лїчить всякі хороби без ріжницї як довго ви хоруєте на свою хоробу, той апарат вилїчить Вас в протягу кількох тижнїв. Богато людий, котрі хорували довгі лїта на ріжні хороби не мали надії з них вилїчитись.

Доктори забрали сотки гроша і так їм нічого не помогло, аж на останку випробували ще нашого медичного апарату і по ужитю його через 2 або 3 тижнї почули себе нараз здоровшими і ниньки вони вже забули про свою хоробу. Дякують нам сотки людий за той чудовий Медичний Апарат, котрий вилїчив їх без жадних перешкод. Тут подаємо коротко, що сей Апарат лїчить переважно найважнїйші хороби, які тут подаємо: 1) Найгірша хороба в сьвітї є ревматизм, котрий чоловіка паралїжує і скоро мусить впадати зі своїх сил і з того впадає в сухоти, кашель і вмирає. Той Апарат є найсильнїйший, котрий вилїчить в дуже короткім часї ревматизм; 2) лїчить біль голови; 3) той Апарат зрушить вашу рівну циркуляцію крови; 4) здержить біль Ваших костий, котрі Вас болять в плечах або ломанє ніг; 5) той Апарат усуне всякі гнилі прищі з Вашого тїла; 6) зробить Вашу твар гладку; 7) додасть Вам добрий апетит до їдженя; 8) вилїчить Ваш катар; 9) помагає, щоби Ваше волосє з голови не випадало; 10) здержить біль голови; 11) є се одинокий скарб для кождого чоловіка для забезпеченя себе від хоріб; 12) кождий чоловік від 7 лїт може уживати сей Апарат. Його уживає ся 2 рази на день, а то кождого рана і вечера, за кождим разом через 20 мінут і так треба нареґулювати скільки хто може видержати, на ноги, руки і твар. Всї прибори є готові, так що ви нїколи не потребуєте одного цента до него докладати. Ширші поясненя висилає ся в книжці, котра виразно пояснить Вам цїлу справу лїченя. Не жалуйте тих пару долярів, але ми хочемо Вас переконати, що Ваша хороба буде вилїчена і то в протягу кількох днів. Вам инакше зробить ся на здоровлю, се є скарб для цїлої родини, без ріжницї чи мущина або женщина, то сей Апарат вилїчить. Не видавайте своїх гроший надармо докторам, але купіть собі той Апарат ще ниньки а переконаєтесь, що се є за сила і ключ до здоровля для Вас. Ті Апарати суть продавані через другі фірми по $20.00 і більше. Купіть у нас його і то по-фабричній цїні можете у нас його дістати через сей місяць всего за **$8.95.** Не відкладайте з дня на день, але ще нині ордеруйте його. Замовленя посилайте враз з належитостию на адресу:

MEDICAL APARAT COMPANY, Dept. H.,
1926 W. HURON STREET, - - - - - - - - CHICAGO, ILL.
Пересилку оплачуємо самі до кождої місцевости. 54ч63ч—

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся **АКУШЕРІЇ** в нашій школі або в своїй хатї під нашою дирекцією старанна, цїлковита і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо **ДИПЛЬОМ.** Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

Im. з 21 камінями **ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК** для мущин і жінок накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґаранцією на 20 лїт, подвійні коверти красно вирізані. Ходить безусловно точно і є спеціяльно зроблений для людий, котрі роблять при желїзницях, і ґварантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за послїплатою (C. O. D.) $6.45 і за зворот пересилки, з тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і если йому не подобає ся — то тоді не потребує платити анї одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок з дармовисом додає ся даром до кождого годинника. 99ч—

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

УКРАЇНСЬКЕ, ПОЛЬСЬКЕ І ЛИТОВСЬКЕ

ПОГРЕБНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

НА МІСТА ЕЛІЗАБЕТ, БАЙОН І ОКОЛИЦЇ

уряджують похорони гарно і в приступних для всїх цїнах. Обслуга скора і в кождім часї.

Автомобілї і керичі на весіля, хрестини і др. нагоди. 51ч—

ОФІС:
217 First St., Elizabeth, N. J.
А. ПАТРІК, менаджер.
Телеф. 3817 Elizabeth.

Секр. і касієр, посередник укр.:
В. ЛЕВЧИК,
48 Washington Av. Elizabeth, N.J.
Телеф. 832-W. Elizabeth.

ДРУГИЙ ОФІС:
J. D. KAWALIUS,
52 E. 21st St., Bayonne, N. J.
Телеф. 78 Bayonne.

ДАРОМ!!!

Протягом МАЯ дамо одну $1.00 коробку правдивих і найбільше звісних прочищуючих

ТАБЛЄТОК БОЛГАРСЬКОГО ЧАЮ.

з кождим пятьдоляровим замовленєм. Вишлїть се оголошенє з пять долярами а ми вишлемо Вам сейчас СІМ КОРОБОК найбільше славного і найбільше звісного в сьвітї ЧИСТИТЕЛЯ КРОВИ, ЧИСТИТЕЛЯ ЖОЛУДКА І УПРАВИЛЬНЮЄ КИШКИ, средства якого знає новітна наука. Не продаєсь в аптиках анї деинде. Ми вже не продаємо більше чаю. 56-64

7 коробок $5.00; 1 коробка $1.00.
Лише продаєсь через

MARVEL MEDICINE COMPANY
29 Bldg., 413 — 4th Ave.
P. O. Box 963, Pittsburgh, Pa.

EXTRA! EXTRA! EXTRA!

1000 українських вишиваних силкових КРАВАТОК на продаж дешево.

Одна краватка	$1.50
Дві краватки	2.75
Пять краваток	6.00
Десять краваток	11.00

Хто купить собі 10 сих краваток, той при замовленю хай напише, що хоче в дарунку, або перстень з гербом України або гердан вартости 3 доляри. 59-64

Замовленя шлїть впрост на адресу:

UKR. KRAVAT MANUFACTORY,
32 E. 7th St., New York, N. Y.

МЕДИЧНЕ ЛЯБОРАТОРІЮМ СВ. МИХАЇЛА

поручає слїдуючі певні ліки:

Бальсам св. Михаїла на очищене зіпсутої крови. — Фляшка 3 доляри.

Ревматин до натираня на ревматизм, ломанє тїла, рук, ніг і перестуду. — 1 фляшка 2 дол.

Геркулес на скріпленє сил і апетиту; ділає добрим, енерґічним і здоровим. — Фляшка 2 доляри.

Порошок „Антісептік" для женщин, що терплять на обниженє матиці і на білі уплави.—Коробка $3.

Матичний збір пахучих корінців до заправлюваня напою для женщин.—Цїлий збір в 1 коробцї 3 дол.

Волосонищитель, усуває волосє з лиця і инших частий тїла в одній мінутї і є нешкідливий. — Коробка 1 доляра. 9ч—

Пишіть по катальоґ. — Всї листи враз з грішми адресуйте до:

ST. MICHAELS MEDICINE CO.
Carlstadt, N. J. Dep. D.

Зіпсуті ЗУБИ, котрих направу занедбано, витворюють заразки, які розносять недуги в орґанізм. Не занедбуйте Вашого здоровля

Dr. Emil Eichel 49½ First Avenue, cor. 3rd Street, NEW YORK, N. Y.

добре звісний український дентист направить Ваші зуби без болю і Ви будете певно вдоволені. Без згляду на те, де мешкаєте, Вам оплатить ся прийти до д-ра Айхля. 43-50

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ АНЇ ЦЕНТА!

Велика оферта! Користайте ще нині! Читайте самі і ще другому розкажіть про сю небувалу нагоду, яка є добра лише на дуже короткий час. Ордеруйте ще ниньки, щоб не було пізнїйше запізно. 54ч63ч—

1) ДАРОМ, цїлком даром, найліпша барберська бритва, котра є зроблена з твердої гартованої стали; є вона міцна і легонько голить і нїколи не псує ся. Ми ґварантуємо Вам за ту бритву. Цїна $3.75, а для Вас зовсім даром. 2) ДАРОМ, зовсім даром, ново зладжений і чудовий автоматичний пас (ремінь), котрий посідає спеціяльний автомат, вложите до него якунебудь бритву і возьмете за два ґачки, потягнете лише раз, два три і бритва остра як пявка, не робить різницї, які старі і незадібні бритви маєте, скоро лише потягнете кілька разів а кожда бритва буде голити першої кляси, зато ми Вам ґварантуємо. Сей автомат є варта великі гроші, однак ми закупили їх велику скількість і даємо кождому зовсім даром. Цїна реґулярно того паса $2.50, а ми Вам даємо без цента. 3) Голд філд (позолочений) ланцушок, котрий тут бачите. Має гарний вигляд. Є він сильно зроблений і ґварантований. Вартує $2.00, а для Вас даємо цїлком даром. 4) В додатку до ланьцушка додаємо гарний вісьорок, котрий вартує 50 цнт., зовсім даром. Ті всї згадані повисше річи мають вартість $8.75, а ми даємо сей презент кождому одному, хто лише в тій хвили заордерує у нас отсей гарний золотий годинник, голд філд, ґварантований на 25 лїт, котрий посідає найліпшу швайцарську машинерію з чистого нїклю, з 21 камінями; хід сего годинника є чистий і нїколи не помилить анї на секунду, за що ми ґварантуємо. Величина його є 12 розмір. Він має гарний артистичний вигляд. Цїна його реґулярна $20.00. Ми зробили спеціяльну цїну фабричну і продаємо через короткий час всего за $10.98. До годинника даємо зовсім даром тих 4 повисше згаданих річий зовсім без одного цента доплати. Гроший нам не присилайте анї одного цента, тільки витнїть то оголошенє і пришлїть враз з замовленєм, а ми по отриманю вишлемо Вам тих 5 річий, а гроші тоді зложите, коли ті всї річи доручить Вам ваша почта, **тоді зложите гроші в сумі $10.98.** УВАГА: Хтоб не був задоволений нашим товаром, може в тій хвили звернути до нас назад, а гроші свої дістане до цента назад. Спішіть ся, щоби не було запізно. Адресуйте:

WARRANTED WATCH CO., 1926 West Huron St., Dep. C., Chicago, Ill.

УВАГА: Хто замовляє з Канади просимо висилати всї гроші з гори **$10.98**

ПРАВДИВИЙ ПРИЯТЕЛЬ В БІДЇ.

Кождий майнер, механік, чорнороб або кождий працюючий внутрі або на дворі фабрики або заведень уважає за приятеля

ПЕЙН-ЕКСПЕЛЄР.

Будучи в ужитю висше 50 лїт з неврівнаним успіхом, він оказав ся одним з найлучших лініментів проти: болю в грудях, суставах і мязах, перестуди, люмбаґо і всїх других причинах ревматизму. Бережіть ся дешевих бутельок більшого розміру.

Жадайте всегда найлучшого

При купнї Пейн-Експелєру глядіть, щоби на коробцї знаходив ся реґістрований знак „ЯКОР". Не беріть жадних других. По 35 або 65 центів за бутельку в аптиках або безпосередно у фабрикантів. 130ч—

F. Ad. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

HELP WANTED FEMALE
ПОТРЕБА ЖЕНЩИН

ПОТРЕБА ДІВЧИНИ в віцї понад 16 лїт, знаючої добре анґлійську мову. Праця в друґсторі при сода-фаунтейн. Платня і час працї після умови. Голоситись особисто до друґстору під ч. 216 Washington Street, Jersey City, N. J. 62-64

ЗГУБЛЕНО І НАЙДЕНО.

ДОБРІ ВІСТИ ДЛЯ НЕДУЖИХ.

Я терпів більше як 12 лїт на долегливі болї голови, нервовість, болї в хребтї і жолудку, мав лихий апетит ослабленє і запір. Я ходив з трудностию. Я радив ся кількох лїкарів, однак здавалось, що вони не були в силї розпізнати мою недугу і не могли помочи менї.

Одного дня я перечитав оголошенє д-ра Ганнона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мего заняття, він дав менї поміч на першою візитою і менї поліпшалось. Тепер по 3-місячній опіцї я повернув до здоровля. Всї болї уступили. Я моуж добре ходити, і коли передтим я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і менї все що їм смакує. В дійсности мій стан є так знаменитий, що Ви майже не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому специялістови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошенє д-ра Генона.

—o—

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомплїковану або застарілу недугу й потребуєте помочи специяліста

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одн авізита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КСЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хроїчні болї голови, заворот голови, привиди, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в карку і хребтї, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомагання жолудка і кишок, невральгічні болї, виступи на язику і запір, прийдіть до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛЇЧЕНЯ

Порада зовсім даром.

Прийдіть нині. Не відкладайте

Dr. HANNON
СПЕЦІЯЛІСТ

116 E. 14th Street, New York, N. Y.
Напроти Tammany Hall.
Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2 в полудне лише.
Осібний почекальний покій.

ДАРОМ

вишлемо кождому нашу ілюстровану книжочку під з. „МІЛІОНИ ЗА ВИНАХОДИ", яка містить понад 100 фотоґрафій і ілюстрацій. Пишіть по ню ще нині. 148ч—

AMER. EUROP. PATENT OFF. Inc.
Mather Blg., (Sv.) Washington, D. C.

НАЙНЕБЕЗПЕЧНІЙШИМ НАШИМ ВОРОГОМ

котрий підкопує ваше жите, не опускає Вас анї на хвильку, чи то в день чи в ночи є запір.

Походить із того, що жолудок не є чистий, а непотрібні решітки замулюють орґанізм. Се занечищує кров, справляє неприємний запах з губи, вражінє отяжілости в голові, безсонність, брак апетиту, зденервованє, боязливість та ріжні другі недомагання.

Сьвітової слави Кальварійське Вино Лїчниче захоронить Вас від тих утраплень.

Кальварійське Вино Лїчниче порушує єліта (кишки), побуджує чинність утроби, усуває цїлком поганий віддих, очищує кров, отримує в порядку жолудок, голову чинить свобідною, поправляє апетит і справляє спокійний сон в ночи. Майте завсїгди в хатї під рукою наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лїчниче. Воно служить мов вірний сторож, чуваючий безнастанно над Вашими родинами, хоронячи Вас від запору та ріжних других долегливостий, спричинених через зіпсований жолудок.

Памятайте, що звертаємо кождий цент тому, хто удоводнить, що наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лїчниче не є таким, як пишемо.

ЦЇНА БУТЕЛЬКИ $1.25.

До набутя в лїпших аптиках, у наших агентів або прямо від фабрикантів. 43що2

D. WRÓBLEWSKI & Co.
196 East 4th St., (B-1),
NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаєсь).

Пошукую **ГРИЦЯ ВОЛОШАНСЬКОГО,** з села Силець, повіт Новий Самбір, Галичина. Перед роком перебував в Шікаґо, Ілл. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: **PAUL MOSIAK, P. O. Box 444, Benton, Ill.** 62-64

ВАСИЛЬ КАВЧАК, пох. з Лїщоватого, п. Ліско, брав шлюб в серпню 1914 р. в Нюарку. Росту високого, сухорлявий, лїт 30, мав ямку в бороді. Хто би знайшов, дістане нагороду. — Адрес: 58-63

АНАСТАЗІЯ КАВЧАК,
32 Wicleff St., Newark, N. J.

Де є **ҐАЛЯН,** з села Римзівції, повіт Золочів, Галичина. Має перебувати в Бруклинї, Н. Й. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: **AWDOKIA SMOLYN, 344 First St., Troy, N. Y.** 61-63

Пошукую своїх краянів, **Івана і Николу Щирбатих, Николу Салюк, Максима Крак і Анну-Мацюк,** усї з села Голубичі, повіт Броди, Галичина. Перебували в Бруклинї і Ню Йорк, Н. Й. Хто би про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: **ANNA BOLUCH, 542 S. 9th St., Columbia, Pa.** 63-65

Пошукую свого шваґра **ІВАНА БАЗЮК,** з села Устечко, повіт Заліщики, Галичина. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся на адресу: **SEMAN ONULAK, Raven Run, Pa., Schuylkill Co.** 63-65

Пошукую в важній справі свою кожежанку **ТЕКЛЮ КРОПЕЛЬНИЦЬКУ,** з Галичини. Має перебувати в Ню Йорку. Хто би про неї знав, або вона сама, зволить зголосити ся до: **ANNA SLEDZIONA, 1726—35th Street or Payne Ave., Cleveland, O.** 63

ПОШУКУЮ помешканя з харчом при українській родинї, в околици Бронкс, Н. Й., межи 138. а 149. улицями. Голоситись на адресу: **P. D., c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J.** 62-64

Пошукую свого кума **МАКСИМА БАБІЙ,** з села Любші, повіт Рогатин, Галичина. Має перебувати в Перт Амбой, Н. Дж. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголосити ся до: **NICHOLAS SYROKA, P. O. Northumberland, Pa.** 63

УКРАЇНСЬКА ҐР.-КАТ. ПАРОХІЯ в Rochester, N. Y. потребує дяко-учителя від 1. червня с. р. Правдиво кваліфіковані кандидати, які хотіли би обняти посаду, най голосять ся на адресу: **REV. VLAD. SPOLITAKEWICZ, 303 Hudson Ave., Rochester, N. Y.** 63-66

ПРОДАМ дешево **МОТОРОВИЙ БІЦИКЛЬ** з 1917 року, майже новий, з причини, що я набув автомобіль. Цїна $89.00. Голоситись до: **JOHN FREY, 10 Queens St., Long Island City, N. Y.** 61-63

ПРОДАМ дешево форничі, з поводу що виїзджаю в контри. Зголошувати ся вечерами особисто до: **H. LASHCHINSKY, 509 East 11th Street, New York, N. Y.** 59-66

ДОБРА НАГОДА.

Хто хоче побудувати собі дім? Маю на продаж 2 лоти в Манвіл, Н. Дж. Лоти знаходять ся коло великої фабрики, доокола побудовані доми. В місци три зелїзничі стації. Продам зі стратою задля виїзду до краю. По близші інформації прошу голоситись на адресу: **JOHN YAROSEWICH, 49 Sussex St., Jersey City, N. J.** 63-5

РАТИ, ВПЛАЧЕНІ НА КУПНО БОНДІВ, НЕ ПРОПАДАЮТЬ. Богато людий, працюючи по майнах або шапах, закупили бондів на сплату ратами. Лучаєть ся, що заплативши кільканайцять рат, змінили роботу, відріканючи ся своїх заплачених рат на бонди, думаючи, що сї гроші пропали. Хто мав би подібний случай, і хотів би відискати свої гроші, нехай звернеть ся о пораду в сїй справі до Американського Українського Бюра на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc., 18—
520 E. 6th St., New York, N. Y.

ЖМІЄЧНИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болїв плечий, колеия і болїв грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж лицу, болї горла і зубів. **СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.**

Відносіть ся до ґенерального аґента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: Історії, повісти, оповідання, байки, казки, поезії, співаники, молитвеники, образи патріотичні, релїгійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч-
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

З Карнеґі вислано протест проти Поляків на руки Сидоренка.

(Спеціяльно до „Свободи").

Українське віче, яке відбуло ся в Карнеґі, Пенсильванія, 25. мая 1919, вислало на руки голови української мирової конференції в Парижи, Григорія Сидоренка, протест проти польського наїзду на українські землї. Протест, який переслано каблєграмою, звучить: — „Всенародне українське віче в Карнеґі, Пенн., протестує енерґічно проти польського наїзду на Західну Україну, а також на Холмщину і Волинь, та просить Президента Вілсона держатись непохитно своєї програми про самовизначене народів".

З конвенції У. Р. Союза.

(Спеціяльно до „Свободи").

Четверта головна конвенция Українського Робітничого Союза відбула ся в Пітсбурґу, Пенсильванія. Головний уряд вчасти змінено. Предсїдателем вибрано Юрка Крайківського, зі Скрентону. Фінансовим секретаром вибрано бувшого рекордового секретаря Осипа Ленчицького. Рекордовим секретаром вибрано Василя Хомчака. Старий предсїдатель, Осип Заплатинський, провалив ся проти величезної більшости. Конвенція знесла Просьвітну Комісію, а також вичеркнула яко почесних членів Мирослава Січинського і Миколу Цеглинського. Бувший редактор Іван Ардан, а також „почесні" Мирослав Січинський і Микола Цеглинський — на конвенції не явили ся. Нарадами конвенції проводили по черзї: Евген Жуковський, Іван Бадан, Ревага, а при кінци Іван Артимович.

Справа злуки східних церков.

(Спеціяльно для „Свободи").

Минувшого вівтірка, 27. мая 1919, в Синодській салї, 156 Пята евеня, в Ню Йорку, відбула ся спільна конференція представників православної і грецької церкви у Злучених Державах. Обговорювано справу злуки всїх східних церков під одного патріярха; то є церков: московсько-православної, українсько-православної і українсько-католицької, румунсько-православної і румунсько-католицької, болгарської, сербської і грецької. На конференції були зарепрезентовані всї церкви, крім українсько-католицької. Постановлено домагати ся звороту церкви св. Софії в Царгороді в руки християнської церкви, а осідок патріярхату перенести з Москви до Царгороду. Домаганє в справі звороту церкви св. Софії вислано на руки мирової конференції.

Ціна американської поживи в Злучених Державах і в Анґлії.

В попереднім числї „Свободи" подали ми вістку про атак, виконаний в парляменті на адміністрацію поживи у Злучених Державах. Посол Фіцджералд з Бостону говорив, що адміністрація поживи причинила ся до того, що за її урядованя ціна поживи значно пійшла вгору та ще до нинї не понизила ся. Про факт, що американська адміністрація поживи більше дбала про Европу нїж про свій власний край, сьвідчить також заява П. Фоя, спеціяльного поживного знавця при нюйорській ґазеті „Івнінґ Ворлд". Знавець Фой каже, що підчас війни у Злучених Державах була велика надвишка поживи, а що ціна на нїй пійшла вгору, то завинило тут правительство. Правительство Злучених Держав продало Анґлії 2,000.000 фунтів масла по цїнї 51 центів за фунт, підчас коли в Злучених Державах за те масло плачено по гуртовній цїнї 65 центів за фунт, а консумери платили 70 до 75 центів. В Анґлії фунт масла коштував таньше, бо там правительство покривало деякі кошти. — Пшеницю купувало анґлїйське правительство по $2.26 за бушель, а в Анґлії бочка муки з тої пшеницї коштувала $5.11, підчас коли в Злучених Державах за бочку муки треба було платити 13 до 14 долярів.

Вина людий, що мясо дороге.

На конференції масарів з правительственним урядником, яка відбула ся в Ню Йорку, один масар сказав отсе: „Коли люди хочуть, аби ціна мяса не була висока, то нехай вони старають ся приходити до масарні скорше нїж звичайно. А то приходять вони аж перед полуднем і то майже всі нараз. Заповнять цїлий склеп, що нема навіть куди рушити ся. Се одно, а друге те, що кожда господиня, коли приходить купувати, повинна ще в хатї знати, чого її потрібно. Вони навчили ся аж в склепі думати, яке мясо купити. З одною господинею купець мусить стратити надармо кільканайцять мінут. Се страшне. Нинї час дорогий, бо робітник подорожів".

Ткачі дістають підвишку.

Рівночасно з тим, як робітники у ткацьких варстатах в Лоренс, Масс., дістали 15% підвишки платнї і признанє своєї юнїї, всі неюнїйні ткацькі заводи в Новій Анґлії, з того лише 21 в Коннетікот, оповістили, що їх робітники дістануть також саму підвишку.

Дрібні і цікаві вісти.

Комісар парків в Конєй Айленд, Ню Йорк Сіти, видав заяву, що будеть ся арештувати за нечесне поведенє кождого, хто буде проходжувати ся улицями в купелевій одіжи.

В Атланта, Джорджія, є два поліцаї, котрі фізіономією нїчим не ріжнять ся один від другого. Хоч вони не є собі кревняками, то мешканцї нїяк не можуть їх розпізнати. Через се є богато клопоту. Щоби сей клопіт оминути, комісар поліції попросив їх в добрий спосіб, аби котрийсь з них добровільно згодив ся носити коротші вуси.

16-лїтний студент Фремонт Бовр, в Сієтл, Вашінґтон, поповнив самовбийство. Коли випив вже отрую, взяв ся писати лист до родини. — „Я випив отрую — писав він. — Цїле моє тїло нараз опало. Я стою. Чую знаменитий апетит. Гну ся. Вже лежу. Не можу піднести ся. Відходжу вже. Бувайте здорові всї".

В Ст. Пол, Міннесота, вийшли на страйк члени 16 робітничих юнїй, аби допомогти звичайним робітникам виграти страйк.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Борис Мартос.

Про теперішного премієра України, Бориса Мартоса, подає паризький інформаційний тижневник, виданий тамошною Українською Народною Радою, отсї близші інформації: Борис Мартос родив ся на Полтавщинї. Походить з козацького роду. Числить тепер 43 роки житя. Вже від 1900 року працює він енерґічно над відродженєм української держави і для українського народу. Найбільше проявив він свою дїяльність в кооперативі, будучи одним з найкрасших провідників її. Є чоловіком великої сили волї. Після революції в 1917 роцї його вибрано першим міністром хлїборобства на Українї, а відтак міністром фінансів. Ще в ті часи він впровадив на Українї українські гроші і підніс їх ціну на міжнародній біржі. — Ставши тепер премієром, Мартос покликав собі до кабінету можливо найздібнїйших людий і видав до українського народу манїфест, в якім заявив, що український нарід є сам настільки сильним, аби увільнити Україну від большевицької окупації, і що український нарід є проти втручаня чужинців в українські справи; заповів також деякі суспільні реформи, а особливо земельну.

Анархія на Українї.

На зїздї савєтів Київщини, який відбув ся в Києві з початком марта 1919, всї делеґати жалували ся на вороже настроєнє селян. Селяни не знають куди пристати, за ким іти; більшість хоче спокою. Селяни київського повіту називають себе большевиками, але про комуну не дозволяють і говорити.

Делеґат Власенко заявляє, що селяни відносять ся з недовірєм до савєтської власти, не проявляють активности і не знають, що робити. Делеґат Павлів заявляє, що обїзджаючи села в цїли орґанїзації виборів на зїзд, він всюди стрічав брак заінтересованя і недовірє супроти власти. По селах сильно розвинув ся бандитський настрій. Більшість селян занимає ся грабіжю лїсів, через що лучають ся спори і бійки.

Делеґат з села Рищів просить зїзд о поміч проти анархії. В цїлім окрузї бушують зоружені банди, котрі лють, рабують і тероризують населенє. Треба конче післати реґулярні війска та розігнати бандитів.

Делеґат з чорнобильського повіту також жалуєть ся на пануючу анархію. По повітї волочать ся банди, котрі рабують і палять незрабоване. Куди вони перейдуть, там остаєть ся лише руїна. Вони немилосерно убивають людий, крадуть хлїб, гроші і худобу. Сї банди сповняють в повітї службу савєтських війск, хоч савєтови вони не повинують ся. Треба конче сї банди розігнати. Треба рішучо постановити, щоби провід над савєтськими війсками не находив ся в руках батярів, котрі розстрілюють невинних мешканців. Представники чорнобильського повіту не хочуть опустити Києва доти, доки зїзд не дасть їм запевненя, що ріжні банди будуть прогнані з їх повіту.

ЗАЯВА.

Від якогось часу почали появляти ся в так званій газеті „Оса" якісь дурні телеграми з Ембрідж, Па., в котрих поназивано невинних людий ріжними уличними словами. На нещастє все те звалюють на мене, будьтоби я був їх автором. Тому то я отсею дорогою заявляю, що не маю нічого спільного з такими дурницями і вважаю низше своєї чести бути автором таких кореспонденцій.

Т. Грицик.

Ратунковий Комітет Околиці Завалова

запрошує отсим всїх Товаришів і Товаришок на великий мітинґ, котрий відбуде ся в неділю, дня 1-го червня б. р. точно о годинї 3-тій пополудни в гали під числом 431 E. 6-та улиця в Ню Йорку.

Дорогі Родимці! Прибудьте громадно на сей мітинґ, бо як знаєте самі, що за тих минувших пять місяців зложилисьмо $496.97, а коли до того долучити дохід з двох балїв $215.90, то по відчисленю малих коштів остає сума $709.-39. З огляду, що можливо вже в короткім часї треба буде вислати їх до краю для бідних вдів і сиріт, то може ще при кількох нагодах Ваша щедра рука зложить свій даток на цїль, для котрої Ви зобовязались попрацювати. Звертаємо ся до наших земляків в Ню Йорку і Джерзи Сіти, щоби і вони прилучили ся до нашого Комітету, бо час близький а а поміч велика потрібна.

63-64 **Комітет.**

Українська Народна Громада в Ню Йорку

— устроює —

ПРИ УЧАСТИ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ

з нагоди отвореня Народного Дому (філії) на горі міста

в ЧЕТВЕР, ДНЯ 29-го МАЯ (MAY) 1919,

Великий Концерт

в „BOHEMIAN NATIONAL HALL", 321 E. 73rd Street, NEW YORK, N. Y.

ПРОГРАМА:

1. „Star Spangled Banner".
2. Привіт .... п. П. Задорецький
3. „Помарнїли цьвіти", В. Матюк .... Хор мішаний
4. „Полудневі Мельодії", А. С. Бовман, скрипковий дует .... Надія і Осип Д. Стеткевич
5. „В сьвіт за очи", Б. Лепкий, деклям. ... учениця М. Василик
6. „Сив Сокіл", В. Матюк .... Хор мішаний
7. *** пяно-сольо .... п-на О. Кулик
8. „Гамалія", М. Біликовський .... Хор мішаний
9. „Вязанка з українських пісень", В. Присовський, скрипкове сольо .... Осип Д. Стеткевич
10. „Обжинки", Ф. Колесса .... Хор мішаний
11. „Ще не вмерла Україна" і „My Country".

Дірiгент п. М. Гундич. — Музика тов. ім. М. Лисенка.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 8-мій ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП 50 ЦЕНТІВ. ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ.

Українцї! Отсим має ть ся честь запросити Вас на концерт, який звеличить сьвято отвореня Народного Дому на горі міста Ню Йорку. Хто інтересуєть ся українською справою, хто цінить народнє добро понад все, хай не відмовить ся від участи в тім концерті.

З. У. Н. Г.

ПОЗІР! ТРОЙ, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ!

Щоби увіковічнити і осьвятити місце в Бозї почивших по крови і кости наших Дорогих Братий і Сестер, підписаний Комітет з глубини серця просить всїх наших Земляків з Troy, Watervliet, Cohoes, Hudson, Pittsfield і инших місцевостий прибути на

БЛАГОСЛОВЕНЄ ЦВИНТАРЯ

котре довершить ся при участи Всесьвітлїйшого Отця Адміністратора Петра Понятишина і Впр. Отців

В СЛІДУЮЧУ ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 30. МАЯ

(на „Декорейшен Дей")

по Службі Божій (від год. 8. до 11. рано) в церкві св. О. Николая (Monroe and Third Streets) в Troy, N. Y. в присутности упрошених Братств і Сестрицтв з доокресности, — а по виходї з церкви торжественним походом на цвинтар. 62-63

Потім слїдують товариські сходини з перекускою на галї.

Не думаєм, щоби хто байдужно перебув той день та не прибув!

З поклоном

ЗА КОМІТЕТ ЦЕРКВИ СВ. О. НИКОЛАЯ В TROY, N. Y.:

о. Михайло Продан з Watervliet, N. Y. Іван Ткач, Олекса Заяць, Василь Левкович, Михайло Бучак, Іван Базар, Дмитро Філь.

ПЕРШИЙ РАЗ В ДІТРОЙТ, МІШ.

ЗАХОДОМ ТОВ. М. ШАШКЕВИЧА, ВІД. 94 У. Н. СОЮЗА

котре взяло на себе всї старания, устроює

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ, 22 Ґрейлінґ стр., Гамтрамк, Міш.

при співучасти дітройтських першорядних хорів і Української Банди під дірiґентурою п. Атаманця і Стеслевського

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

в честь великого ґенїя заслуженого для галицьких Українців МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА.

ПРОГРАМА:

ЧАСТЬ ПЕРША.

1. Вступне слово .... С. Гривнак
2. „Не згасайте ясні зорї" .... Хор міш. І. Котляревського
3. „Бувало а нинї", деклямація .... Петро Бендина
4. „Утоптали" .... Хор міш. „Бояна"
5. „Ах деж той цьвіт", сольо, сопран .... М. Топорівська
6. „Тече вода зпід явора" .... Хор женський „Бояна"
7. „Де ти бродиш", дует .... С. Гривнак і І. Атаманець
8. „Воскресла Україна", деклямація .... п-на Е. Піпецька
9. „Закувала та сива зазуля" .... Хор муж. І. Котляревського
10. Вязанка пісень українських, на дутих інструментах .... Укр. Банда

ЧАСТЬ ДРУГА.

1. „Ще не вмерла Україна" .... Українська Банда
2. Відчит про М. Шашкевича .... тов. І. Воробець
3. „Веснівка", сольо, тенор .... Д. Атаманець
4. „Думка", деклямація .... С. Гривнак
5. „Сонце заходить" .... Хор мішаний І. Котляревського
6. „Не чужого ми бажаєм", дует .... п-ні Д. і І. Атаманців
7. „Туман долиною", сольо сопранове .... М. Єнджеєвський
8. „Карі очи", сольо сопранове .... п-ні М. Качуровська
9. „Ой чого ти почорнїло" .... Хор міш. „Бояна"
10. „Зазвенїмо" .... Хор мужеський Тов. І. Котляревського

ЗАКІНЧЕНЄ.

Цїна місць: 50 і 35 центів. Початок точно о 7-ій вечер.

УКРАЇНЦІ! Сього року минає 108 лїт як на сьвіт прийшов вірний син Неньки-України Маркіян Шашкевич, котрий не щадив працї, а навіть житє посьвятив для українського народа. Щоби гідно помянути память того так заслуженого чоловіка та дорогого для нас галицьких Українців, зійдім ся всї і покажім, що ми уміємо пошанувати великих людий та віддаймо спільний поклін. — Комітет взиває всїх Українців з Дітройт і околиці прибути на се велике сьвято. „Не забудьте помянути". — КОМІТЕТ. 62-63